

Pro koho skončila válka tuhle sobotu v Jihlavě

Kdybychom účtovali s komunisty na konci studené války stejně jako v roce 1945 s Němci, vypádovalo by to takto: Podle vyhlásek visících na nárožích by se všichni komunisté museli brzy ráno shromáždit na nejbližším náměstí. Směli by si vzít jen jedno příruční zavazadlo. Cennosti odevzdat. Pak by se vydali na pochod. Přímou k hranicím. Nebo do lágru či na nádraží – v tom lepším případě. Byli by odsunuti do některé komunistické země.

„Chtěli jste komunismus, tak si za ním běžte,“ křičeli by (naoko či opravdově) rozezení nekomunisté. Byla by to jakási obdoba té okřídlené věty, která se volala po válce: „Chtěli jste do Říše, tak si tam běžte.“ Kdo (by) se tam dostal živý, měl (by) nakonec vyhráno.

Dějiny se ovšem neopakují a je docela možné, že vzpomínka na kruté poválečné účtování mezi Čechy a Němci brzdila v Listopadu i některé z těch, kteří by jinak mnohem hlasitěji žádali revoluci bez přívlastků. Protože po válce zemřelo neviných příliš mnoho. A miliony dalších neviných byly vyhnány z domovů do níkam.

Jejich nový domov totiž často začínal právě tam, kde se zastavila lokomotiva odsunového vlaku. Museli zapomenout nejen na svá původní bydliště, ale i na své příbuzné, kteří neměli to štěstí a do

vlaku směř Zápád (už nikdy) nenašli. Jejich kosti zůstaly někde ukryty jako hodné nepohodlný důkaz lidské zloby.

Stejně tak dopadli po válce i Němci z Jihlavska, kteří se tuto sobotu konečně dočkali toho, aby mrtví z Bergersdorfu (dnešní Kamenné) a dalších obcí byli konečně pochováni. Aby místo jejich posledního odpočinku neleželo někde v díře na louce, i když ta měla v tomto případě alespoň jméno: Budínka. Jiní totiž své mrtvé nikdy nenajdou a nepochovají.

Zmizelí mrtví

Je pravda, že s mrtvými se za války, ale i po ní nedělaly velké cavyky. Miliony jich zmizely. Změnily se v obláčky kouře nad Osvětimi či Treblinkou. Proměnily se v stromy, které čerpaly svými kořeny energií z mrtvol: nad tajně pochovanými oběťmi československé železné opony se prý stromy vysazovaly záměrně, aby se ztížila identifikace. A další mrtvé odnášela voda: Němci na konci války při nesmyslném masakru ve Velkém Meziříčí naházeli mrtvé do řeky. Z mrtvých se staly hříčky proudu.

V těch nekonečných výčtech mrtvých mají ovšem ti z Budínky pevné místo. Poprvé se podařilo najít hromadný hrob poválečného účtování s německými spoluobčany. Ti mrtví nebyli vojáci, nebyli to ani vá-

leční zločinci. Jen mluvili německy. Nezasedl žádný soud. Zato na konci války byla neopakovatelná příležitost k vyřizování osobních účtů. Byla to tedy obyčejná vražda.

Takových bylo, řekne někdo. Ale tato byla překvapivě vyšetřena. Navzdory časovému odstupu, složitosti i počáteční nedůvěře Němců k českým úřadům. I když už se nepodařilo najít žádného živého pachatele, podařilo se alespoň identifikovat mrtvé: dát jim jména. Porovnejte sami, jak odlišně to zní: „Mrtvý bezejmenný muž.“ A oproti tomu: „Mrtvý

Franz Niebler.“ Případ mrtvých z Budínky je pozoruhodný i z dalšího důvodu: k odkrytí tajemství masového hrobu přispěla kniha. Literatura sehrává důležitou roli na cestě k vyrovnání se s krvavou minulostí a při usmíření mezi Čechy a Němci zvláště. Málokdy ale vede přímá linka od autora k události a málokdy je příběh popisovaný v knize zdrojem dalšího příběhu: Kniha Bergersdorf německé spisovatelky Hermy Kennel popisuje život Němců v protektorátu a krvavé poválečné účtování. To ona poprvé napsala o tom, že na místě

zvaném Budínka (na místě masového hrobu), roste zvlášť hustá tráva. Ten druhý příběh, v němž byl hrob skutečně nalezen, otevřen a v němž příbuzní získali jistotu o osudu blízkých, jsme už mohli sledovat sami. V novinách, televizi. Ten druhý příběh trval tři roky a skončil v sobotu.

Když klesala (jediná) rakev s pozůstatky sedmnácti zavražděných do země na jihlavském hřbitově, sledovaly ji desítky Němců: mladí, staří i nemohoucí na vozíčku. A mezi nimi i někteří Češi. Mnozí účastníci plakali. Pro Němce, kteří se sje-
li

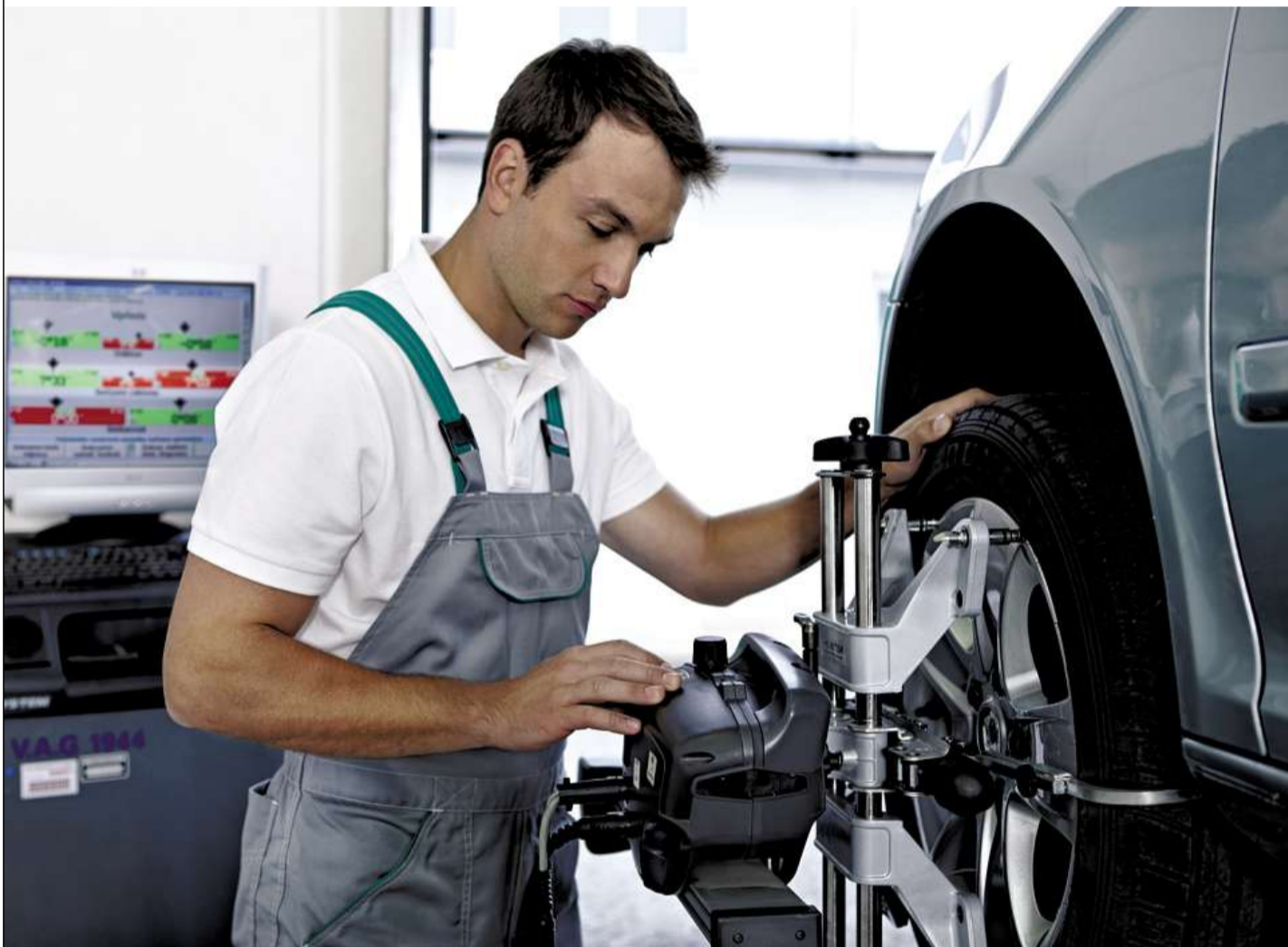
všech koutů své rozsáhlé země to byla evidentně mimořádná událost. Možná ti, kteří k ní přispěli, udělali pro smíření mezi Čechy a Němci víc než mnozí politikové a účastníci debatních fór. Protože pro příbuzné těch sedmnácti mrtvých válka skončila až minulý týden.

Luděk Navara
redaktor MF DNES

INZERCE

Chcete mít zdravou škodovku? Jezděte do autorizovaného servisu!

I pro automobil platí stokrát ověřená životní pravda, že pravidelná péče je výhodnější než řešení problémů. Udržet vůz a tím pádem i svou mobilitu ve 100% kondici přitom není složité. Alespoň ne pro řidiče škodovek, protože ti mají po celé ČR k dispozici nejširší síť kvalitních a cenově dostupných autorizovaných servisů.

Proč jezdit do autorizovaného servisu a ne do univerzální dílny, nebo do garáže souseda-všeuměla? Proč, když se říká, že autorizované servisy jsou zbytečně předraženy a zákazník tady platí pouze za značku? Že to není pravda, pravidelně dokazují třeba průzkumy odborného institutu Dekra nebo investigace redakcí českých motoristických periodik. Často se dokonce ukáže, že díky slevovým akcím dokáže autorizovaný servis Škoda nabídnout levnější služby i originální náhradní díly.

Pokud tedy majitelé vozů Škoda nevěří na garážové báhorky, mohou se bez obav o svou peněženku vydat do kteréhokoliv z 270 autorizovaných servisů Škoda po celé ČR. A jsme-li

u peněz a jejich šetření, je vhodné zmínit, že pravidelná servisní historie z autorizovaného servisu udržuje vyšší zůstatkovou hodnotu vozu a zvyšuje jeho šanci na rychlý a bezproblémový prodej. Ve škodováckém servisu navíc vždy dopředu a přesně víte, kolik a za co budete platit, protože mechanici pracují podle výrobcem stanovených časových jednotek. Zákazník zkrátka platí pouze za čas, kterým byl výrobcem ohodnocený daný servisní úkon, nikoliv za čas, po který vozidlo jen stálo v dílně a čekalo na zjištění závady a opatření dílů.

Pravidelná servisní historie z autorizovaného servisu udržuje vyšší zůstatkovou hodnotu vozu a zvyšuje jeho šanci na rychlý a bezproblémový prodej.

Cenová výhoda samozřejmě není jediným bonusem autorizovaných servisů Škoda. Vybavení nejmodernějšími diagnostickými přístroji a dílenským

zařízením dle požadavků výrobce patří mezi standardy každého autorizovaného servisu. Jeho personál je neustále školen přímo v závodech Škoda Auto a disponuje tak nejenom nejnovějším know-how, ale i nejaktuálnějšími diagnostickými daty. Autorizovaný servis také každé přijaté vozidlo prověřuje v aktuální databázi výrobce a upozorní zákazníka na možnost bezplatného provedení úprav či updatů, které Škoda pro daný model připravila.

Všechny autorizované servisy Škoda používají originální díly, které jsou charakteristické svou vysokou kvalitou a dlouhou životností. Jejich hlavní výhodou pro zákazníka je ale fakt, že tyto díly jsou identické s těmi, které se používají pro výrobu nových škodovek. Podstupují tedy stejné zátěžové testy a rovněž procházejí stejnými inovacemi jako díly pro nová auta. Na všechny originální díly Škoda je poskytována minimálně dvouletá záruka, na vybrané komponenty dokonce zákazník dostává čtyřletou garanci. Potřebujete ještě další jednoduchý návod k tomu, jak mít doma nebo ve firmě zdravou škodovku?

ŠKODA AUTO a.s.

Fórum čtenářů: Lidé jsou otráveni metanolem i vládou

výběr z dopisů, kráceno

Vláda je nekompetentní

Počet zemřelých na otravu alkoholem má jednoznačně vzestupný trend, a to jak při dlouhodobějším srovnání, tak při krátkodobějším. V padesátých letech, které v rámci našeho národa považujeme za velmi tragické období, byly roční údaje většinou pod hodnotou 30 případů. Od té doby počty otrav trvale narůstají, přičemž v roce 1995 poprvé překročily hranici 100 osob. Kromě roku 1999 již pod tuto úroveň neklesly a v roce 2009 bylo zaznamenáno dosavadní maximum: 190 zemřelých osob na otravu alkoholem, což znamenalo velký nárůst (o 46 případů) proti roku předešlému. Je vidět, že statistické zpracování dat, to je to jediné, co v naší zemi ještě funguje, ale statistici mají smůlu v tom, že ty jejich statistiky už nikdo z vlády nečte. Protože kdyby tomu tak bylo, tak by se možná alespoň někdo ve vládě našel, kdo by na tuto věc upozornil.

Pavel Novák, novpav61@seznam.cz

Je to chyba systému

Je zřejmé, že otravy metylalkoholem jsou výsledkem systémové chyby. Po rozbití kontrolních orgánů, institucí a zavedených postupů se v České republice po 50 či 60 letech objevila metanolová aféra. Je to v krátké době druhý zásadní případ, kdy se do distribuční sítě dostávají potravinářsky nebezpečné životy občanů. A nikdo z nás nemá tušení, co všechno v tomto směru zatím ještě nevíme. Pozapomenutá aféra s průmyslovou polskou solí užívanou v potravinářském průmyslu byla představitelí státu bagatelizována – nikdo prý nezemřel, tedy se nic zásadního nestalo. V každém případě to bylo varování, které nikdo nechtl slyšet.

Hana Doupovcová, senátorka

Co s těmi hektolitry?

Moc by mne zajímalo, jakou má ministerstvo zdravotnictví představu o tom, jaká situace vznikne po ukončení současné prohibice. Vždyť několik tisíc hektolitrů tvrdého alkoholu, který může být kontaminován metylalkoholem? je dnes

někde uskladněno a já se obávám, že nebude v silách a možnostech příslušných orgánů ho zlikvidovat. Po uvolnění prodeje se dostane zpět do obchodní sítě a s ním i ta část, která je otrávená metylalkoholem. Máme se připravit na další vlnu otrav? Mohli byste se na to pana ministra zeptat?

Radmil Koupán,
radmil.koupan@seznam.cz

Zaplatíme si to

Nepiji tvrdý alkohol, takže by mě nemusela vyhlášená prohibice zajímat. Avšak jako občan budu muset zaplatit důsledky toho, že bude následovat vyrovnání důsledků, které vznikají v příjmech státu (zatím stanovuje ministerstvo financí 0,75 miliardy za měsíc), ale myslím, že to bude přehodnoceno na vyšší částku. Následovat bude tlak na zvýšení DPH spolu se snížením výdajů (hlavně důchodů a sociální oblasti). Nemluvě o „náhradách škod“ výrobců a distribuce, kde stát jako vždy prohraje, co lze, a pak platí. Výskyt metylalkoholu mi připadá jako virová epidemie, i když to k tomu těžko lze přirovnat. Důsledky jsou patrně prakticky ihned po pití a těžko lze pochopit, že zde nebyl žádný problém a v posledním týdnu tolik lidí pije pančovaný alkohol a hned jsou zde i ty tragické důsledky.

Josef Novosad, Ústí nad Labem

Češi moc pijí, to je ten problém

Všichni pořád mluví o tom, že selhala vláda, selhaly kontrolní mechanismy, selhal kdekdokdo. Že selhali občané, co si dali příliš mnoho panáček, to nikde nezazní. Jistě, lidé mají důvod, proč pijí. Většinou se uvádí takové ty pomocné, třeba že jsou nešťastní, řeší krize, léčí si nemoci, mají to dědičné. Málo se mluví o tom hlavním, že lidé pijí, protože jim to chutná. S tím nic nenadělá ani vláda, ani doktor Karel Nešpor. Leninovi se připisuje výrok „méně, ale lépe“. Ano, zlatá slova. Tak ať lidé pijí s rozumem, byť třeba dráž. Všechno má svou zlatou střední cestu. Snad se teď aspoň všichni ten hnus ze skladů vyhází a nahradí něčím lepším.

Tereza Novotná, Praha